

Asia: VN/28937/2021

Työryhmän mietintö pienten riita-asioiden menettelystä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Keski-Suomen kärjäoikeus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto pienten riita-asioiden menettelyä koskevasta mietinnöstä.

Kärjäoikeus kannattaa ehdotetun pienriitamenettelyn säätämistä.

Mikäli menettely osoittautuu onnistuneeksi, se tulisi laajentaa myös muihin laadultaan ja laajuudeltaan pienempiin riita-asioihin. Tuossa yhteydessä tulisi myös tarkastella kanteen rahamääräiselle intressille nyt asetettua enintään 10.000 euron määrää vastaamaan esimerkiksi kärjänotaarin puheenjohtajana toimimiselle asetettua 20.000 euron enimmäismäärää.

Työryhmä on mietinnössään lähtenyt siitä, että itse asioitaan hoitavalla asianosaisella tai tämän maallikkoavustajalla olisi käytettävissään sähköinen asiointiportaali, mikä ohjaisi maallikkoa esittämään asiansa oikeassa muodossa. Tämä helpottaisi myös sitä, että asianosaisen on ehdotetun oikeudenkäymiskaaren 6 a luvun 3 §:n 1 momentin mukaan ilmoitettava haastehakemuksessaan, että asia hänen käsityksensä mukaan kuuluu kyseisen luvun soveltamisalaan. Kärjäoikeuksissa ei kuitenkaan vielä ole käytössä kyseisenkaltaista portaalia ja sen valmistuminen vienee aikaa ehdotetun uudistuksen voimaantulosta laskien. Näin ollen oikeudenkäymiskaaren 6 a luvun 3 §:n 1 momentin vaatimusten täyttämiseksi jouduttaisiin välivaiheessa laatimaan erillinen lomake, koska maallikot tuskin osaavat ilmoittaa sähköpostiviestissään muitakaan ehdotetussa 6 a luvun 3 §:ssä haastehakemukselle asetettavia vaatimuksia. Maallikot ja jotkut asiamiehet pyrkivät jo tällä hetkellä ohjaamaan hyvinkin riitaisia asioita oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 3 §:n mukaiseen summaariseen riita-asian menettelyyn muun muassa alhaisemman oikeudenkäyntimaksun vuoksi.

Osittain olisi myös ongelmallista välttää asianosaisen avustajalle asuinhuoneiston vuokrasuhdetta koskevassa asiassa asetettuja kelpoisuusvaatimuksia nyt esitetyllä tavalla. Välttämisen ja korvattaville oikeudenkäyntikuluille ehdotetussa oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 d §:ssä asetettujen rajojen seurauksena olisi hyvinkin mahdollista, että syntyisi uusi maallikkoasiamiesten ammattikunta, mikä ei olisi vastaavan valvonnan alainen kuin asianajajat, julkiset oikeusavustajat sekä lupalakimiehet. Jo tästä syystä korvattavien oikeudenkäyntikulujen enimmäismääriä tulisi korottaa. Kirjallisessa menettelyssä ratkaistavassa asiassa se voisi olla esimerkiksi 600 euroa ja pääkäsittelyssä ratkaistavassa asiassa 1.000 euroa. Tällöin myös asianosaisella olisi suurempi mahdollisuus hyödyntää oikeudellista asiantuntija-apua asiansa ajamisessa.

Vistilä Tomi
Keski-Suomen käräjäoikeus